

NYHETSBRÄV 2:2022

(Publicerat 2022-05-01)

II. Tankar om kriget i Ukraina

Det pågående kriget mellan Ryssland och Ukraina är en fruktansvärd historia. Inte minst på det personliga planet. Tragedier skapas dagligen och stundligen. Många liv ändas och ännu fler liv drabbas av långvarigt fysiskt och psykiskt lidande. Och för många av oss kan det vara mycket svårt att alls förstå varför detta till synes helt meningslösa elände skulle behöva bryta ut just nu. Hade Putin verkligen inget bättre att företa sig än att beordra ett storskaligt militärt angrepp på Ukraina?

Vi människor fungerar emellertid så att vi vill ha förklaringar till vad som pågår som vi själva kan tro på. Och det produceras för närvarande mängder av olika förklaringar som man kan ta del av i den s.k. allmänna debatten i de gamla vanliga medierna och i sociala medier. Hemma vid köksborden och på arbetsplatserna diskuteras förstås också hur man skall förstå och förhålla sig till det som pågår.

Så vitt jag kan se finns det ett generellt mönster i de förklaringar som presteras. Enkelt uttryckt förklarar de som tar till orda varför det krig som inte borde ha uppkommit ändå uppkom, och vems fel det är att så skedde, samtidigt som det hela kan krönas av funderingar kring dels hur man tycker att situationen bör hanteras och dels hur man tror att den kan komma att utvecklas. Och i sökandet efter den mest välgrundade förklaringen kan olika experter på rysk historia, geopolitik och allmän säkerhetspolitik excellera i insiktsfulla betraktelser med lite olika tyngdpunkter.

I Sverige dominerar naturligt nog förklaringar som fokuserar på Putin som person och hans nuvarande ledarskikt, samt på den komplicerade ryska historien och det faktum att de interna tolkningarna av den har gjort att landets självbild blivit säreget grandios i ett krampaktigt försök att undvika smärtan i att inse och bearbeta (ungefär som Tyskland efter andra världskriget) de föga smickrande inslagen på ett sätt som skulle kunna göra Ryssland till ett land kapabelt till ett moget samspel med andra länder.

Men det finns förstås också förklaringar som fokuserar på att det är USA och västvärlden som bär huvudskulden till den uppkomna situationen. Förklaringar som alltså ligger relativt nära de motiv som Putin och den ryska ledningen anför. Tanken är då att de maktambitioner om ett ensamt världsherravälde, som USA påhejat av sina europeiska hejdukar anses hysa, faktiskt pressat Ryssland till en punkt där det blivit nödvändigt att sätta stopp genom detta krig. Ungefär enligt principen "hit men inte längre". Och detta motstånd beskrivs i en del förklaringar också som en heroisk början på det verkligt andliga Rysslands nya storhetstid.

En samlad bedömning av de förklaringar som anförts av betraktarna av och aktörerna i situationen ger onekligen vid handen att den är verkligt högsnådan och polariserad. Och därför instabil. Utan tvekan finns risken att situationen kommer att hanteras fullt ut enligt syndabockstänkandets logik. Detta tänkande är ett svart-vitt, rätt eller fel tänkande som kan driva upp spänningen i en konflikt till

den punkt då parterna uppfattar det som att nu står den rena, absoluta godheten mot den absoluta ondskan. Och att ondskan då helt följdriktigt måste elimineras.

Men där är vi tack och lov inte än, och där behöver vi inte hellre hamna. Och orsaken till att jag har den uppfattningen är hur jag ser på människan och på vad som djupast sett driver människotillvaron här på jorden och därmed förstås också min övergripande syn på den historiska processen.

Det här är djupa och svåra frågor som jag hittills aldrig lyckats uttrycka på ett sätt som jag själv är fullt nöjd med trots att jag presterat åtminstone ett par tusen boksidor i ämnet. Men låt mig försöka säga något mycket kort.

Vi människor slängs i samband med födelsen in i ett system som kräver utveckling av oss. Vi minns inget medgivande, men oavsett vilket har vi hamnat här och vi upptäcker snabbt att tillvaron kräver av oss att vi utvecklas moraliskt och medvetenhetsmässigt av de situationer vi hamnar i. Vi är inte här för att defilera eller vila på några gamla lagrar.

Skulle vi föreställa oss människotillvaron som ett dataspel så finns det starka indikationer på att programmeringen är sådan att vi stimuleras att upptäcka att det som fungerar bäst är uttryck för kärlek och därmed också för frihet och jämlikhet. Men programmeringen är också sådan att vi i vårt motstånd mot att inse vad människan är för en varelse och vad utvecklingen därför kräver av oss, är fria att skapa strängt taget hur stora, långvariga och obehagliga problem för oss själva som helst.

Ett sätt att beskriva människans position i det här spelet är att säga att hennes utveckling drivs av situationer där det inte är uppenbart vilket perspektiv som bör anläggas för att situationen skall kunna hanteras bra. Det är spänningen mellan skilda perspektiv som driver utvecklingen. Och problem uppstår om man fastnar i föreställningen att skilda perspektiv handlar om rätt och fel i en absolut bemärkelse och därför måste hanteras i konflikter som antas för gott kunna avgöra vad som är rätt och fel och gott och ont.

Detta gäller både på individuell och kollektiv nivå. Historien är faktiskt full av situationer där utvecklingen stannat upp för att djupt bristfälliga föreställningar stelnat i övertygelsen att de representerar sanningen med stort S. Och som jag ser saken är vi för närvarande, i praktiken sedan flera hundra år, inne i ett komplext och tumultuariskt globalt utvecklingsskede där konflikter utvecklas för att gamla fixerade föreställningar behöver lösas upp och ersättas med klokare perspektiv. Och utvecklingsriktningen över tid handlar om kärlek, frihet och jämlikhet.

Jag har i andra sammanhang beskrivit detta som ett pågående civilisationskifte. Och det duger förstås som beskrivning nu också.

I ljuset av det här perspektivet menar jag alltså att kriget i Ukraina är ett av utvecklingsresistens katalyserat transformationsscenario. Det är alltså inte så att vi har en situation där den rena och absoluta godheten står mot den absoluta

ondskan. Utan det handlar om en konfrontation mellan två olika varianter av utvecklingsresistens.

I detta sammanhang skall jag dock inte gå in på att försöka ge en allsidig bild av vad som behöver transformeras utöver att påpeka att det mest akuta transformationsbehovet har med det diktatoriska styrelseskicket i Ryssland att göra. Diktatur är inte ett styrelseskick baserat på kärlek, frihet och jämlikhet. Även om jag naturligtvis inser att den västerländska varianten av styrelseskick lämnar mycket övrigt att önska så uppträder transformationsbehoven i en viss ordning.

Min syn på saken är alltså att det vedervärdiga kriget i Ukraina är ett av utvecklingsresistens eller utvecklingseftersläpning katalyserat transformationsscenario som berör alla inblandade parter. Och så som jag uppfattar programmeringen av människospelet utlöses sådana tillfällen bara när det finns en potential för framgång.

Den avgörande faktorn för att den här situationen har uppkommit, och hur den kommer att utvecklas, är alltså det ryska folkets reella utvecklingsframsteg när det gäller kärlek, frihet och jämlikhet, alltså bortom alla svar på opinionsundersökningar om stödet för Putin. Det handlar om den reella styrkan i det ryska folkets förståelse för och längtan efter kärlek, frihet och jämlikhet.

Och i mitt inre finns därför bilden att det finns en ny "Gorbatjov" någonstans bland oligarkerna eller på någon annan position i makteliten. En potentiell ledare som förstår att det som pågår är en fruktansvärt fysiskt påfrestande och alla tänkbara mer eller mindre ondskefulla tankar och känslor väckande födsel av ett framtida blomstrande Ryssland. En potentiell ledare som är beredd att träda fram så fort ögonblicket är inne.

II. Mustafa Panshiri och Patrik Sandström gäster i *I fjärlens tid*

Fredrik Lidman och jag fortsätter våra samtal med olika gäster. Sedan mitt förra nyhetsbrev har vi publicerat två nya avsnitt i podden. Det första var ett samtal med Mustafa Panshiri som är samhällsdebattör, föreläsare och f.d. polis.

Avsnittet fick titeln [*Integration är en svettig kontaktsport*](#). Och vi presenterar innehållet så här:

Efter arton år i Sverige hade Mustafa Panshiri just börjat arbeta som polis när den stora flyktingvågen välldes in över Sverige under 2015. När han i receptionen på polisstationen började möta de unga flyktingarna – där många var från hans tidigare hemland Afghanistan – insåg han att han måste byta spår i livet. Så började en fascinerade och pågående utvecklingsresa för Mustafa.

Vårt andra samtal hade vi med politikern Patrik Sandström. Avsnittet fick titeln [*Det började med slagsmål i sandlådan*](#). Och vi presenterar innehållet så här:

I vår tid tenderar osäkerheten om framtiden att skapa bakåtblickande låsningar i politiken. Vi försvarar larven och dess logik när fjärilen vill bli till. Vårt samtal med Patrik Sandström skildrar en fjärilsarbetares utvecklingsväg till politiken. Det nya kommer inte att växa fram ur blind trohet mot ett partiprogram utan genom att det blir fler i politiken som har det inre djup som krävs för att göra verklighet av visionen om en ljus framtid.

Huvudformatet för podden "I fjärilens tid" är som ni som lyssnar redan vet att Fredrik Lidman och jag samtalar med en inbjuden gäst. Podden produceras av [Stiftelsen Hilarionakademin](#) och finns förstås överallt där poddar finns. Vi har också skapat [en Facebooksida för podden](#). Nu har den också fått [sin egen kanal på YouTube](#). Det är i och för sig inte den naturliga hemvisten för ljudfiler, men bakgrunden till att vi har skaffat en YouTube-kanal är Hilarionakademin framtidsplaner. För poddens del betyder det att en vacker dag kommer det att inte bara att vara prat på YouTube-kanalen utan också rörliga bilder. Så prenumerera gärna på kanalen, och om du uppskattar och känner dig inspirerad av samtalen så stöd dessutom gärna podden på Hilarionakademin bankgiro 257-8169. Och jag tackar hjärtligt på förhand!

III. Imagodagar

Imagodagarna går av stapeln 1-3 juni på Hillesgården. All relevant information och anmälmöjlighet finns [här](#). Det finns dock en hake. I nuläget är evenemanget fullbokat. Men anledningen att jag ändå nämner dessa dagar är att det kommer att komma fler tillfällen att delta. Och att det dessutom är alldeles OK att ställa sig kö ifall det skulle komma återbud. Sådant händer ju stundom.

Så här beskriver vi idén bakom konceptet:

Flytta kontoret till Hillesgården! Kom själv, eller tillsammans med några kollegor. Jobba med ditt vanliga jobb, samtidigt som du knyter nya kontakter och får inspiration av människorna, platsen och samtalen.

Under dagarna kommer vi att ordna några gemensamma aktiviteter varje dag. Och du väljer helt fritt om du vill delta i gemensamma aktiviteter, spendera tid med den lilla grupp du kanske kom med, eller tillbringa tid ensam i naturen eller på rummet.